

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Evsebii Nierembergii Madritensis Ex Societate
lesv De Adoratione In Spiritv Et Veritate Libri Qvatvor**

Nieremberg, Juan Eusebio

Antverpiæ, 1631

Cap. XVI. De superessentiali lumine sanctiſimæ Trinitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46187)

O Deus abscondite, si ignoratus places mihi supra omnia quæ scio, quid facies cum te coram & palam sciam? eripe, euelle cor meum, accipe omne velle meum, nec mihi vnumquam restituas; nec permittas cultrum in manu amentis, sed retine cor amantis. Quid enim mihi est in cælo, & à te quid volui super terram? Gaudeo quòd defecit mihi cor meum, quia tu eripuisti illud. In te sit cor meum, quia in te thesaurus meus. O Deus cordis mei, quia iam es Dominus illius! Sed quia tu meus, quamuis defecit cor meum, non defecit cor melius: tu supplebis eius vires; tu es Deus cor meum, Deus pars mea, quæ defecit mihi. Cor scilicet meum eris in æternum: officia cordis mei imple. Ipse poteris velle pro me, & sollicitus esse, quæ mihi expediant; ego tantum diligam te. Tu amabis me pro me, vt ego penitus amem te; vt nec amor mei impediatur. O felix iactura cordis, si Deus pro corde est!

CAPVT XVI.

*De superessentiali lumine sanctissimæ
Trinitatis.*

OLux clarissima diuinæ vnitatis, si tanta es, vt vmbra tuâ in creaturis lucens præstringas omnem intellectum, & caligare facias

facias plus quàm sol oculos noctuæ; quantum lumen apud te erit in Trinitate tuâ, cuius umbram natura creata non potuit sustinere, sed oportuit reuelari à IESU? Si tantoperè radios apud nos; quantum in te lucebunt illi splendorès sanctitatis, qui extra te non exeunt? Si tantoperè vnitatis umbra lucet, quantum lucebit lux Trinitatis, quæ non habet umbram? O luminosissimæ tenebræ, cùm animæ communicatur aliqua claritas tanti arcani! Obscuritas est illa lux, quia anima non se videt, & ibi se amittit. Velut qui in tenebris ambulat, & nescit vbi sit; sic mens in illo lumine de se nescit: & cùm in illâ luce se lucretur, cùm sit in Deo; ibi se perdit, quia inuenit Deum, quando abrepta ab omni occupatione inferiorum, & facta conformis Christo crucifixo per constantissimam mortificationem & crucifixionem suæ voluntatis, in stupenda Trinitatis arcana intentam aciem & humilem mentem figit, seu potius figitur: ibi vitam in legitimâ suâ puritate, vt in fonte gustat: ibi bonitatis diuinæ primitias libat: ibi simplicissimæ simplicitatis naturam concordis cum Trinitate miratur.

Quidquid admirabile est, cùm cognoscimus, iucundum est spectare. Quid admirabilius, ac proinde quid iucundius, quàm nosse illam simplicissimam vnitatem, in quam per-

440 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
sonarum Trinitas se immergit ; & illam Tri-
nitate , quam non summergit vnitissima
simplicitas ? Vnitas in Trinitate distinctè co-
ruscat ; Trinitas , quatenus fertur introrsus , lu-
cet in vnitate . Pater est Filij origo : Filius ma-
nat è Patre secundum distinctionem perso-
næ , & manet in Patre secundum essentia
vnitatem : à Patre & Filio Spiritus sanctus
procedit , & in Patre & Filio Spiritus sancti
substantia relinquitur : vbi Trinitas non ob-
est vnitati , vbi vnitas non officit Trinitati :
imò vbi Trinitas proficit vnitati , & vnitas fa-
uet Trinitati . Ideò Deus est magis vnus , quia
trinus simul est .

Quid tam iucundum , quàm hæc quæ vi-
dentur repugnantia , videre se adiuuantia ?
Non esset simplicitas summa in Deo , si non
esset efficacia summa : non esset efficacia
summa , si non esset Trinitas personarum :
non esset Trinitas personarum , si non esset
vnitas essentia . Tam abest , vt simplicitas di-
uina obsit Trinitati , vt Trinitas iuuet vnita-
tem , & vnitas vnitissima requirat Trinita-
tem . Ideò , quò Deus est magis simplex in
naturâ , est magis trinus in personis : & quem-
admodum non potest concipi maior simpli-
citas , quàm simplicitas naturæ diuinæ ; non
potest esse verior distinctio , quàm distinctio
personarum in illâ vnitate . Res quò simpli-
ciores

DE ADOR. IN SPIRITV ET VER. LIB. IV. 441
ciores & puriores sunt, efficaciore sunt, vt
Philosophi fatentur. Ignis quia simplicior &
purior, inter omnia elementa efficacior est;
& cæli quàm sublunares naturæ, & spiritus
quàm corpora. Virtus vnita maior est: &
quod simplicius est, plus habet de formâ,
quæ actus & actiuitas est: quare in simplici-
tate infinita, quæ purissimus actus est, & for-
ma simplicissima formarum, remotissima
ab omni materiâ, infinita efficacia debet
esse infinitæ personæ productione, infinitæ
substantiæ communicatione ab æterno. Stupet
anima hanc simplicitatem contemplan-
& extra se raptâ diuinam simplicitatis per-
fectionem adorat in æqualitate & æternitate
personarum: nam quod res sunt simpliciores,
quemadmodum sunt efficaciore, sic in se
perfectiore. Perfectio non sumitur à mate-
riâ, sed à formâ: quare quantò aliquid plus
habet de formâ, perfectius est; & cum sim-
pliciora plus habeant de formâ, perfectiora
sunt: idè Angeli perfectiore sunt rebus sen-
sibilibus. Cum igitur summa simplicitas, sit
summa, sola, & tota forma, seu actus, per-
fectissima est: quare Filius Dei æqualis &
coæternus est Patri ob summam simplicita-
tem naturæ diuinæ. Inter homines, maior
est pater quàm filius, quia ad hoc vt creatu-
ra generet, requiritur, vt perueniat ad statum

Ee 5 per-

perfectum : sed cùm Deus ab æterno sit summè simplex, est ab æterno perfectus, idè ab æterno generans, & non est maior Pater Filio. Inter homines nullus nascitur pater: Deus ab æterno est Pater, nec prius fuit Deus quàm Pater. Inter homines magnum quid est, in lineamentis & superficie oris similem produci filium patri, & filius similior magis diligitur: quanta fecunditas est, vbi non in accidentibus producitur similis filius, sed in substantiâ idem? quanta dilectio, vbi Filius tam similis est Patri, vt nec ipse Pater similior sibi sit, nec magis idem, & post tantam similitudinem Filius sit vnicus, & ab vnico genitus purissimè; vbi Pater virgo est, & virgo generat, & natus non est infans, & sine matre editur? Quare Filius non minuit diuinum amorem cum matre, quæ non est; nec Pater cum sponsâ. Sed Pater vnice vnicum Filium, & Filius vnice vnicum Parentem amat. Vbi Filius, non ex particulâ Patris genitus est, sed ex totâ substantiâ paternâ: & totum quod conspicit in Filio Pater, suum est, & à se est; & totum quod videt Filius in Patre, noscit sibi communicasse sine inuidiâ. Quomodo possunt non se summè diligere, qui tam summè vnum sunt? Hæc & alia, perspicaci & indicibili modo, dum per altissimum silentium intonantur animæ, & in arcanâ

canâ

canâ caligine illucescunt; quomodo non ardebit, cum tantâ luce, & omnibus viribus suis, superessentialem & superexcellentem simplicitatis & Trinitatis perfectionem diliget, prouocans omnes spiritus & Seraphim in illo fumo replente domum ex incendio charitatis ardentis, & clamans, Sanctus, Sanctus, Sanctus, expansis alis cordis subuolans & refrigerans partim æstum amoris, partim excitans flammam?

Ibi tamen præcipuè quasi exanimis manet, tota delibuta dilectione diuinâ, cum considerat pelagus illud bonitatis, quâ communicatur infinita natura Filio, & incendium illud amoris quo procedit Spiritus sanctus. Hic deficit spiritus creatus, & præ dilectione quasi perit in se, velut aquâ & igni extinctus: summergitur in oceano tantæ bonitatis, ardet in pyrâ stupendi illius amoris. Nihil efficacius est in se, vt nos conuincat & trahat ad amandum legitimè & purè Deum, quàm bonitas illa inexcogitabilis quâ se communicat Pater Filio, & vterque Spiritui sancto. Nihil deuotius, nihil tenerius, nihil suauius considerari potest, quàm illa eruptio, & excessus bonitatis in æternis emanationibus. Nihil alacrius & festiuus & solemnius animæ, quàm natiuitas æterni Verbi. Nam si bonitas in se est, quæ placet, & præda amoris legitimi,

legitimi,

444 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
legitimi, & in quam ruit toto pondere voluntas: vbi potest maior bonitas lucere, quàm cum pro boni naturâ, quod est diffusiuum sui, non partem sed totam se diffundit, & communicat, infinitudo bonitatis; vbi non tantum datur quod habetur, sed quod est: Mirabilior apparet hæc liberalitas communicationis, quàm quæuis infinita alia perfectio diuinæ naturæ. Si aliquis homo haberet aliquam peregrinam & admirandam gemmam, aut aliam rem pretiosissimam, quâ felix haberetur, & nihil aliud haberet; certè licet mirabilis tibi videretur ille vnio, mirabilius iudicares, si statim illum gratis largiretur, sine vllâ spe lucri. Mirabile quidem est diuina natura; sed mirabilius videbitur alicui, donari gratis Filio per communicationem illam admirandam; & mirabilius donari tali modo, quod maneat etiam in donante. Tum si argumentum bonitatis est amor; nam diffusio & communicatio sine amore non est; vbi maior amor, quàm vbi totum quod est, est amor? & amor est æqualis amanti, & amato; & tantus est amor, vt non solum sint similes amati, sed sint idem inter se, & idem amor sit vtriusque? Vnde necessaria est summa fidelitas & gaudium, quia non possunt non diligere, nec possunt non diligi æqualiter. Adeò efficax & legitimus est ille amor, vt si per æternam
nam

nam generationem non fuissent eadem vna natura Pater & Filius, faceret Spiritus sanctus esse idem. Huc tendit charitas, hoc officium est amoris, vnire amantes & amatos: & cum ille amor sit Dei infinite perfectissimus erga illum qui etiam est Deus, intentissimus & omnino efficacissimus est. At si non faceret vnum, non plene perfectus esset, sed velut amor rei finitæ, & erga rem finitam, non erga infinitum Vnigenitum æqualem Patri infinito; vbi vterque, amans & amatus, infinitus est. Vbi est tam excellens & genuinus amor, quanta bonitas erit? Ita Trinitas est præstantius indicium infinitæ bonitatis, & proinde diuinæ perfectionis, (quia id est bonum, quod perfectum) & denique simplicitatis Dei: quare Trinitas personarum, est authenticum testimonium diuinæ vnitatis. Quantoperè arridet mens, cum hæc noscit! non prout explicui ignoranter, aut explicari potest; nam solum sentitur modo inenarrabili: sicut enim non sunt naturales species, quibus cognoscitur; sic nec verba, quibus manifestari queat aliquid quod de verbo æterno manifestatur piis aliquibus animabus. Ad eò igitur gaudet mens creaturæ, cum communicatur illi consensus & mutua conuenientia increatæ Trinitatis & vnitatis, & vtriusque necessitas ad perfectionem diuinam,

nam,

nam, vt exultet anima toto corde, impotens sui, & exhausta præ desideriis & suspiriis puræ charitatis, & videndi clariùs in alterâ vitâ admirandam Trinitatis bonitatem.

Quid cupis anima mea videre aliud, nisi istud spectaculum mundi, ad quod videndum dumtaxat introducti sunt in cælum & creati Seraphim & omnes spirituum ordines atque hominum sanctorum. Vbi est curiositas nostra? vbi studium sciendi, si non cupis dissolui, & intueri istud arcanum, & scire hoc secretum? Sed curiositas te debet remittere ad alteram vitam, non ad scrutandum in istâ rationem, quo pacto trinus & vnus est. Non debes quærere causam, quomodo ita fit; cùm non possis dare causam, ex quâ fit. Frustrâ causam quæris in eo, qui nullam habet causam. Non esset magnus Deus, si non esset maior captu nostro. Non debes scrutari, quo modo ita potest esse, qui numquam potuit esse antequam esset. Vermiculorum plurium naturam non satis cognouerunt Philosophi, & nemo seipsum benè noscit: quomodo naturam diuinam & auctorem tui vis dignoscere per omnia? Quare simplici fide debes captiuare rationem tuam in super-rationali hoc mysterio: nam illa claritas, quam insinuare interdum dignatur indulgentia diuina, non est omnium, sed quorum
Deus

Deus vult, ex iis qui cum Filio suo sunt in Caluariæ monte, & omnimodâ sui eieratione: qui abnegantes se sustulerunt crucem suam, & secuti sunt IESVM vsque ad Caluariam, & deinde vult vt sequantur vsque ad Oliuetum & gloriam; hos exaltat, vt quandoque participant Maiestatem suam. Vbi ego sum, dicit IESVS, ibi & minister meus erit. Qui habuerit cum Christo idem Vbi passionis, habebit quoque Vbi tanti luminis & gaudij. Sic sancto Patriarchæ nostro Ignatio, dum magis afflictus fuit & exhaustus pœnitentiis, copiosius manifestatum est & clariùs, quàm dici potest. Sic feruentissimus Pater Didacus Martinius ferè semper se videbat circumfusum quadam luce splendidissimâ Trinitatis, aut alicuius ex tribus Personis. Omnium tamen est, ardentissimis desideriis exoptare, videre hanc nouitatem antiquam & æternam in alterâ vitâ. Sancto viro Patri Ioanni Ferdinandio reuelatum est, quemdam nostræ Societatis Religiosum diu detineri in purgatorio, quia non desiderauerat ardentè videre sanctissimam Trinitatem. O anima, quomodo non plus desideras videre hoc theatrum Beatorum, ad quod conspicendum conuocatae sunt omnes mentes, inuitatae sunt cunctae rationales naturæ?

Quantum gaudium erit, videre quod
nunc

nunc cogitando, seu ignorando, præ iubilo & amore sustinere nos non possumus? Quomodo non exultabimus, contemplantes illas primitias diuinæ perfectionis, illud prolium & recens facinus bonitatis diuinæ, cum se dat Filio, & primogenitam illam liberalitatem Dei? Quantum pignus sibi accipiet anima diuinæ benignitatis, cum videat infinitam benevolentiam indolem? Si sine deliberatione dedit Deus totum quod est, nonne cum consilio & suffragio eiusdem bonitatis dabit, ut saltem videamus quod est? & si quidem non dat esse, dabit suspicere; si non dat possidere, dabit frui; si non dat viuere eadem vitâ, dabit viuere simili vitâ æternâ, cuius pignus iam habet anima, videns generationem ubi non est mors. Quomodo non amabimus totâ mente & viribus Deum, considerantes illam auroram charitatis ardentis, cum illibatus & primus ros donorum suorum quem dat, sit ipsum incendium charitatis, ipse amor in eadem substantiâ, ut tantus sit amor quantus est Deus, & in eadem donatione amoris det essentiam suam infinitam? Nam primum donum est amor ipse, & totum illud infinitum esse quicquid est Dei. Quas arthas benevolentiam ex hoc sumet anima, cognoscens tam auspicato quasi initiari benevolentiam Dei, & tam felix exordium bonita-

tis

tis diuinæ? vt gaudeat etiam amari eximio illo amore, seque accendat ad amadum illum, & imitandum tantam bonitatem, dando se ipsam Deo, nihil sibi relinquendo; cum nihil sibi relinquat suæ substantiæ Pater, quod non communicet Filio, & vterque Spiritui sancto. In excessu huius considerationis, & consideratione huius excessus, per luculentam caliginem fit ineffabilis animæ & Dei communicatio, & vnio intima. Anima transit in Deum per gratiam & amorem: quæ licet maneat in se naturâ suâ, non manet affectu, & Deus transit in animam per indulgentiam & charitatem, quamuis maneat in se Maiestas sua.

O summa Patris bonitas, summa Verbi sapientia, summa Spiritus sancti suauitas, concede, vt te vnum Deum reuerear, trinum colam, bonum admirer, amantem imiter, superexcellenti humiliter, viso fruar, adhærens tibi per æternitatem, factus vnus spiritus tecum, & interim adorans tuam Maiestatem. In spiritu & veritate desiderem veritatem, spiritum, & superuerissimam, superspiritualissimam, superessentialemque tuæ Trinitatis & vnitatis excellentiam palam intueri.

F I N I S.

Ff

IN-